

REGIONFULLMÄKTIGE 2025-09-23**Besvarande av interpellationer**

Bordlagda interpellationer: Ip nr 28, 30 och nr 32.

Besvaras av

Initierat av:	Centerpartiet (C)	Datum: 2025-05-20
DiarieNr:	RS 505:1-2025	Peter Olofsson
Innehåll:	250519 Interpellation nr 28-2025 från Carina Sundbom (C) - Ryms regional utveckling i "Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig"?	
<hr/>		
Initierat av:	Centerpartiet (C)	Datum: 2025-05-20
DiarieNr:	RS 508:1-2025	Peter Olofsson
Innehåll:	250519 Interpellation nr 30-2025 från Håkan Andersson (C) - Säkerställ kompetensutvecklingsplaner för alla medarbetare i Region Västerbotten	
<hr/>		
Initierat av:	Kristdemokraterna (KD)	Datum: 2025-05-28
DiarieNr:	RS 528:1-2025	Richard Carstedt
Innehåll:	250527, Interpellation nr 32-2025 från Hans-Inge Smetana (KD) - Hur arbetar Region Västerbotten med att implementera avsiktsförklaringen gentemot Samforma och civilsamhället?	
<hr/>		
Initierat av:	Moderaterna (M)	Datum: 2025-07-23
DiarieNr:	RS 644:1-2025	Jonas Karlberg
Innehåll:	250722, Interpellation nr 33-2025 från Andreas Löwenhök (M) - Stöd till den judiska minoriteten – motverka antisemitism	
<hr/>		
Initierat av:	Centerpartiet (C)	Datum: 2025-08-11
DiarieNr:	RS 654:1-2025	Richard Carstedt
Innehåll:	250804, Interpellation nr 34-2025 från Carina Sundbom Centerpartiet (C) - Vad gör regionen för att stärka företagande och sysselsättning inom våra branscher?	
<hr/>		
Initierat av:	Centerpartiet (C)	Datum: 2025-08-11
DiarieNr:	RS 655:1-2025	Anna-Lena Danielsson
Innehåll:	250811, Interpellation nr 35-2025 från Maria Kristoffersson, Centerpartiet (C) - Vi behöver rimliga avstånd till förlossningsvården NU!	
<hr/>		
Initierat av:	Moderaterna (M)	Datum: 2025-08-12
DiarieNr:	RS 657:1-2025	Anna-Lena Danielsson
Innehåll:	250803, Interpellation nr 36-2025 från Andreas Löwenhök (M) - I väntan på ambulans	

REGIONFULLMÄKTIGE 2025-09-23**Besvarande av interpellationer**

Bordlagda interpellationer: Ip nr 28, 30 och nr 32.

Besvaras av

Initierat av:	Moderaterna (M)	Datum: 2025-08-18
DiarieNr:	RS 664:1-2025	Anna-Lena Danielsson
Innehåll:	250818, Interpellation nr 37-2025 från Andreas Löwenhök (M) - Överbeläggningarna fortsätter – varför har Socialdemokraterna inte säkrat fler vårdplatser?	
<hr/>		
Initierat av:	Centerpartiet (C)	Datum: 2025-08-21
DiarieNr:	RS 676:1-2025	Richard Carstedt
Innehåll:	250820, Interpellation nr 38 från Mattias Larsson (C) - Bedöms inte all kommersiell service lika?	
<hr/>		
Initierat av:	Moderaterna (M)	Datum: 2025-08-26
DiarieNr:	RS 684:1-2025	Peter Olofsson
Innehåll:	250825 Interpellation nr 39-2025 från Anna Ackemo (M) - När når Cosmic upp i en likvärdig nivå som tidigare system?	
<hr/>		
Initierat av:	Moderaterna (M)	Datum: 2025-08-29
DiarieNr:	RS 687:1-2025	Peter Olofsson
Innehåll:	250829, Interpellation nr 40-2025 från Ulf Wahllöf (M) - När vården inte svarar riskeras patientsäkerheten – vilka åtgärder avser den styrande majoriteten vidta för att åtgärda telefontillgängligheten?	
<hr/>		
Initierat av:	Kristdemokraterna, KD	Datum: 2025-09-02
DiarieNr:	RS 696:1-2025	Jonas Karlberg
Innehåll:	250901, Interpellation nr 41-2025 från Betty-Ann Nilsson (KD) - Hur hanteras sexuella trakasserier inom vården?	
<hr/>		
Initierat av:	Kristdemokraterna, KD	Datum: 2025-09-02
DiarieNr:	RS 697:1-2025	Peter Olofsson
Innehåll:	250901, Interpellation nr 42-2025 från Anders Hettinger (KD) - Under ditt styre har verksamheten redovisat usel ekonomi, varför vidtas inte erforderliga åtgärder?	
<hr/>		
Initierat av:	Kristdemokraterna, KD	Datum: 2025-09-02
DiarieNr:	RS 698:1-2025	Anna-Lena Danielsson
Innehåll:	250901, Interpellation nr 43-2025 från Hans-Inge Smetana (KD) - Lever Region Västerbotten upp till att vara det "barnvänligaste länet"?	

REGIONFULLMÄKTIGE 2025-09-23

Besvarande av interpellationer

Bordlagda interpellationer: Ip nr 28, 30 och nr 32.

Besvaras av

Initierat av: Kristdemokraterna, KD

Datum: 2025-09-02

DiarieNr: RS 699:1-2025

Anna-Lena Danielsson

Innehåll: 250901, Interpellation nr 44-2025 från Betty-Ann Nilsson (KD) - Har
Region Västerbotten rutiner för efterlevandestöd i samband med suicid?

INTERPELLATION

Ryms regional utveckling i "Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig"?

Sverige bygger upp totalförsvaret för att uppnå en samordnad nationell förmåga och en förmåga att verka tillsammans med allierade nationer inom NATO. Sveriges 21 regioner ansvarar för flera samhällsviktiga funktioner såväl i fredstid som vid höjd beredskap och krig.

Regionernas ansvar inom totalförsvaret kräver samverkan med andra regioner, kommuner, privata aktörer samt med statliga myndigheter. Mot denna bakgrund har en gemensam kanslifunktion för samordning och planering av regionernas verksamhet vid höjd beredskap och krig inrättats med Region Uppsala som värd. Funktionen benämns "Nationell samordning planering och ledning" (NSPL).

Det finns beslut att Region Västerbotten ska delta i det regiongemensamma arbetet i NSPL, vad avser uppgifterna samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig. Det är inte tydligt om Region Västerbotten bara kommer att delta kring hälso- och sjukvård eller om regional utveckling kommer att inrymmas i samarbetet.

Höjd beredskap och krig kan innefatta massevakivering, bränslelager, sjuktransporter, livsmedel och matlager, distribution av varor, vädervarning, kultur och kulturarv och andra viktiga funktioner utanför sjukvården.

Mina frågor är därför:

1. Kommer regional utveckling att inrymmas i den gemensamma NSPL?
2. Om inte, hur arbetar Region Västerbotten med att rusta regional utveckling för planering inför och under höjd beredskap och krig?

Carina Sundbom, Centerpartiet

Centerpartiet Region Västerbotten

Region Västerbotten
901 89 Umeå
Besök: Köksvägen 11
901 89 Umeå

centerpartiet.se/lokal/vasterbotten/startside

Regionfullmäktige

2025-06-17

RS 505-2025

Svar på interpellation nr 28-2025-Ryms regional utveckling i "Nationell samordning och planering inför och under höjd beredskap och krig"?

Utgångspunkten för NSPL:s roll är en nationell och högre regional beredningsfunktion för regionernas utveckling av förmåga att hantera hälso- och sjukvården i höjd beredskap och krig. Beslutsfattande och sedvanlig ärendeberedning åligger respektive region. Uppdraget för beredningsfunktionen är formulerad i en verksamhetsplan som ska omfatta ärenden där nationell samordning och planering av hälso- och sjukvård inför och under höjd beredskap och krig erfordras och där det finns ett regionöverskridande moment.

Arbetet som krävs för att samordna och planera ska ske i en gemensam kanslifunktion som ligger under Region Uppsala. För närvarande pågår uppbyggnad av kansliet.

Även om huvudfokus ligger på hälso- och sjukvården i höjd beredskap och krig så finns starka beroenden och beröringspunkter till annan samhällsviktig verksamhet, så som till Kollektivtrafikmyndigheten inom Regional utveckling.

Som framgår ovan finns starka beroenden och beröringspunkter till annan samhällsviktig verksamhet, bland annat inom Regional utveckling. Det är således mycket troligt att vissa planerings- och samordningsområden kommer att tangera Regional utveckling och i dessa fall behövs sakkompetens.

Det sker arbete med att rusta Regional utveckling för planering inför och under höjd beredskap och krig. Nedan följer ett urval av pågående arbeten.

- Det har nyligen startats upp ett arbete med att identifiera samverkansbehov och ansvarsfördelning vid masskadehändelse mellan hälso- och sjukvårdsaktörer i länet. En strategisk gapanalys för behov av samverkan ska utarbetas och i det kommer Kollektivtrafikmyndigheten att involveras.
- I regionens arbete med förmågeutveckling finns etablerad struktur och forum för uppföljning och information där Regional utveckling ingår. I bland annat detta forum kommer frågor som rör NSPL att fångas upp gemensamt.
- Inom ramen för särskild sjukvårdsledning deltar den Regionala utvecklingsförvaltningen vid utbildning och övning, samt så ingår Kollektivtrafikmyndigheten i den särskilda sjukvårdsledningen som expertfunktion.
- Den Regionala utvecklingsförvaltningen har tagit fram en risk- och sårbarhetsanalys samt genomfört kontinuitetshanteringsarbete.
- Det pågår ett regionalt arbete med vägtrafikombud vid höjd beredskap, där Kollektivtrafikmyndigheten ingår tillsammans med Civilområde Nord, Länsstyrelsen Västerbotten, Trafikverket m.fl.

INTERPELLATION

Säkerställ kompetensutvecklingsplaner för alla medarbetare i Region Västerbotten

Partierna i Region Västerbottens styrande majoritet har nyligen lanserat ett förslag om hur de vill utveckla primärvården i länet. Ett av dessa förslag är att alla medarbetare i primärvården ska ha en kompetensutvecklingsplan.

Centerpartiet tycker att det är självklart att alla medarbetare i Region Västerbotten ska ha en individuell kompetensutvecklingsplan. Såväl hälso- och sjukvården som regional utveckling är kunskapsintensiva branscher.

En kompetensutvecklingsplan är viktig både för medarbetaren och för arbetsgivaren. Inom sjukvården handlar det bland annat om att medarbetarna har kompetens att ge patientsäker vård. En kompetensutvecklingsplan handlar givetvis om vilka kurser medarbetaren bör gå, men det handlar även om hur arbetsgivaren skapar goda förutsättningar för individen att utvecklas i sitt arbete.

Min fråga till regionstyrelsens ordförande är därför:

1. Hur stor andel av Region Västerbottens medarbetare saknar en individuell kompetensutvecklingsplan?

Håkan Andersson, Centerpartiet

Regionfullmäktige

2025-06-17

RS 508-2025

Svar på interpellation nr 30-2025- Säkerställ kompetensutvecklingsplaner för alla medarbetare i region Västerbotten

Interpellanten lyfter en viktig fråga om hur region Västerbotten säkerställer att medarbetare har individuella kompetensutvecklingsplaner. Kompetensutveckling är viktigt både för verksamhetens kvalitet och för den enskilda medarbetarens utveckling och arbetsglädje.

Inom region Västerbotten tillämpas en modell med tre samtal under året: medarbetarsamtal, prestationssamtal och löneåterkopplingssamtal. I samband med medarbetarsamtalet upprättas en individuell kompetensutvecklingsplan. Denna plan konkretiserar vilka mål, utvecklingsaktiviteter och kompetenshöjande insatser som identifierats och diskuterats mellan medarbetaren och chefen. Planen tar både verksamhetsmål och individuella mål i beaktande.

Syftet är att skapa en tydlig koppling mellan medarbetarens utveckling, resultat och lön – något som ytterligare följs upp i prestationssamtalet. Detta arbete är en integrerad del av region Västerbottens kompetensförsörjningsstrategi. Mallar och rutiner finns utvecklade för detta.

Det är dock riktigt att det i dagsläget saknas ett fullständigt systemstöd som gör det möjligt att i detalj följa upp hur många medarbetare som faktiskt har en aktuell kompetensutvecklingsplan. Ett sådant systemstöd håller på att utvecklas och ska implementeras i samband med löneöversynen 2026. Under hösten 2025 kommer pilottester att genomföras. Målet med systemstödet är att förbättra uppföljningen och säkerställa att alla tre samtal – och därmed även kompetensutvecklingsplanerna – genomförs enligt modell.

Avslutningsvis ska det understrykas att det är vår tydliga ambition att varje medarbetare inom region Västerbotten ska ha en individuell kompetensutvecklingsplan. Det är centralt för att vi ska kunna erbjuda en god, säker och kunskapsbaserad vård samt vara en attraktiv arbetsgivare. Det fortsatta arbetet med systemstöd och uppföljning är en viktig del i detta.

27 maj 2025

Interpellation till Richard Carstedt (S), ordförande i regionala utvecklingsnämnden

VÄSTERBOTTEN

Hur arbetar Region Västerbotten med att implementera avsiktsförklaringen gentemot Samforma och civilsamhället?

Region Västerbotten och Samforma – som samlar civilsamhällesaktörer i länet – tecknade ifjol en avsiktsförklaring för att fördjupa sin samverkan kring regional utveckling.

Samarbete har pågått sedan många år, men genom avsiktsförklaringen ska det utökas och ske mer strategiskt. Avsiktsförklaringen syftar bland annat till att tydliggöra roller, förbättra dialogen och öka kunskapen om civilsamhällets utmaningar och möjligheter. Parterna ska också årligen följa upp samarbetet och föreslå förbättringar.

Kristdemokraterna anser att civilsamhället är centralt för att Västerbotten ska vara ett attraktivt län att bo och leva i. En fungerande regional utveckling kräver engagemang från alla sektorer och där är det viktigt att inte civilsamhällets många föreningar, förbund och aktörer glöms bort eller tas för givna. Vi anser att vi inte klarar samhällsbygget utan det viktiga civilsamhället.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Richard Carstedt (S):

- Hur har Region Västerbotten arbetat sedan ifjol med att implementera avsiktsförklaringen?
- Anser du att regionen lyckats stärka dialogen med länets civilsamhällesaktörer?
- Hur går arbetet med att följa upp samarbetet och vilka förbättringar anser du behöver föreslås?

Hans-Inge Smetana (KD)

Gruppledare, Region Västerbotten

Regionfullmäktige

2025-06-17

RS 528-2025

Svar på interpellation nr 32-2025- Hur arbetar Region Västerbotten med att implementera avsiktsförklaringen gentemot Samforma och civilsamhället?

Regionen och kommunerna står inför stora utmaningar bland annat med anledning av en pågående samhällsomvandling och inte minst den demografiska utvecklingen vilket ställer krav på en starkare samverkan mellan regional utvecklingsförvaltning och det civila samhället. Mot den bakgrunden togs en avsiktsförklaring fram mellan Region Västerbotten och Samforma under år 2024 som innebär följande: Synliggöra roller och ansvarsfördelning samt samverkansmöjligheter mellan det civila samhället och regional utvecklingsförvaltnings strategiska insatsområden; Säkerställa en kontinuerlig och strukturerad samverkan mellan Regional utvecklingsförvaltning och företrädare för Västerbottens civilsamhällsaktörer i syfte att främja dialog och inflytande; Öka kunskapen om civilsamhällets möjligheter och förutsättningar samt sätt att överbrygga regionala hinder för civilsamhällssektorn för att möjliggöra samverkan och samarbeten som stärker regional utveckling i Västerbotten.

Genom undertecknandet bekräftade respektive aktör sin avsikt att inom sina ansvarsområden och utifrån sina förutsättningar leva upp till dess syfte. Avsiktsförklaringen kan även ge vägledning i aktörernas egna arbeten med handlingsplaner eller motsvarande när det gäller beskrivningar av hur arbetet kan genomföras i hela Västerbotten. I och med detta markeras för en långsiktig målsättning om en kunskapsbaserad samverkan mellan de undertecknande parterna vilken också har potential att fungera som en språngbräda för utvecklingen av samarbetet mellan Region Västerbotten och civilsamhällssektorn som därmed kan bidra till att stärka den regionala utvecklingen.

Sedan framtagandet av avsiktsförklaringen har dialog förts regelbundet med Samforma och i slutet av 2024 påbörjades ett arbete med att ta fram en projektansökan vilken även inkluderade Region Norrbotten. Syftet med den var att som ett första steg undersöka, kartlägga och stärka civilsamhället i de båda länen för att i ett andra steg i ett fullskaleprojekt stärka samverkan mellan civilsamhälle, kommuner och regioner. På grund av ett negativt beslut från en större medfinansier har initiativet pausats och omarbetas för tillfället.

Avsiktsförklaringen med Samforma har inneburit att kontakterna med dem och länets civilsamhällsaktörer har stärkts och fler möten har genomförts. Det finns en löpande dialog med Samforma och ett flertal kontakter med deras medlemsorganisationer har hållits, till exempel kan nämnas tillfällen med Rädda Barnen samt att Region Västerbotten deltar i studieförbundet Bilda Nords projekt "Civilsamhället i samverkan" som startar upp under hösten 2025. Samforma bjöds in till Mötesplats Lycksele 4-5 juni 2025 och deltog med en programpunkt. Samforma har även bjudits in för att göra inspel i den kommande RUS-revideringen, vilket också inneburit fler kontakter med civilsamhällsaktörer.

En separat avsiktsförklaring har även tagits fram med Youth Up North. Samverkan med dem har främst bestått av avstämningar med deras regionchef för norra Sverige och personal vid regional utvecklingsförvaltning. En dialog pågår om hur barn och ungas perspektiv och påverkan på regional utveckling kan stärkas samt att även se över hur ungas röster kan synliggöras i uppdateringen av Västerbottens RUS.

Vidare har ett strategiskt samarbete med projekt SESIN inletts under våren, där fokus ligger på att förbättra förutsättningarna för social innovation i norra Sverige. Viktiga steg har därmed tagits för att stärka det regionala ekosystemet för social innovation. Det här initiativet drivs av Mötesplats Social Innovation vid Luleå tekniska

Regionfullmäktige

2025-06-17

RS 528-2025

universitet i samarbete med Umeå universitet, Samforma och Coompanion i Norrbotten och Västerbotten.

Arbetet med att följa upp samarbetet sker i nuläget främst genom kontinuerlig uppdatering i verksamhetsuppföljningssystemet Stratsys, vilket gör att politiken kan ta del av det i samtliga delrapporter.

Interpellation

Skellefteå den 22 juli 2025

Stöd till den judiska minoriteten – motverka antisemitism

År 2025 uppmärksammas att det gått 250 år sedan judiskt liv etablerades i Sverige med officiella rättigheter. Det judiska bidraget till Sveriges samhällsutveckling har sedan dess varit betydande inom kultur, vetenskap, näringsliv och politik.

Men jubileumsåret sker samtidigt mot en djupt oroande bakgrund. Sedan hösten 2023 har den judiska minoriteten i Sverige mött en allt mer hotfull verklighet. Nationella myndigheter rapporterar om kraftigt ökad antisemitism, och det råder en förhöjd hotbild mot synagogor, skolor och andra judiska institutioner. Enligt Judiska Centralrådets undersökning från vintern 2023/2024 upplever drygt sju av tio svenska judar att det blivit mycket otryggare att leva öppet med judisk identitet i Sverige.

Ett särskilt allvarligt exempel inträffade nyligen i Umeå, där två dockor i randiga fångdräkter med Davidsstjärnor och fångnummer hängdes upp i snaror i en offentlig park, omgivna av palestinska flaggor och en skylt med texten "Ett folkmord är ett folkmord är ett folkmord".

Juridiska experter menar att "installationen" utgör hets mot folkgrupp, då den pekar ut judar som kollektivt ansvariga och inte skyddas av konstnärlig yttrandefrihet. Ledande forskare ser den som ett exempel på så kallad israeliserad antisemitism, där symboler från Förintelsen används för att skuldbelägga judar i samtida politiska sammanhang.

Redan innan den senaste händelseutvecklingen har antisemitiska uttryck och hot tvingat den judiska föreningen i Umeå att lägga ner sin verksamhet. Nationell media, såsom DN och Expressen, har också granskat och rapporterat om de problem med antisemitism som finns i Umeå.

Region Västerbotten ska, i enlighet med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, främja den judiska minoritetens levnadsvillkor och möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige. Judiska barns utveckling av en kulturell identitet ska främjas särskilt. Regionen har därför satt upp mål för att leva upp till detta och Beredning för funktionshinder och samverkan har särskilt ansvar att samråda med de nationella minoritetsgrupperna.

Att motverka hot, hat och antisemitism samt att visa stöd för den judiska minoriteten borde därför vara Region Västerbottens övergripande aktivitet för att främja den judiska minoritetens levnadsvillkor och möjligheter att behålla och utveckla sin kultur.

Mot bakgrund av detta har jag följande frågor till regionrådet som ansvarar för samråd med nationella minoriteter:

1. Har hat, hot och antisemitism mot den judiska minoriteten varit föremål för diskussioner i samrådet med nationella minoriteter som Region Västerbotten håller i enlighet med 5 § i lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk?
2. På vilket sätt stöttar regionen den judiska minoritetens möjligheter till förbättrade levnadsvillkor och utvecklad kulturell identitet i Västerbotten, som ska göras i enlighet med 4 § i samma lag?
3. Har Region Västerbotten gjort några analyser eller tagit initiativ för att öka kunskapen om judiska invånares levnadsvillkor och deras upplevelser av trygghet, tillhörighet och utsatthet?

Andreas Löwenhök
Moderaterna

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 644-2025

Svar på interpellation nr 33-2025- Stöd till den judiska minoriteten- motverka antisemitism

Region Västerbotten tar antisemitism på största allvar.

Antisemitismen utgör ett hot både mot enskilda och mot det demokratiska samhället. Som företeelse är antisemitism inget nytt inslag i vårt samhälle. Antisemitism har en förmåga att förändras till nya former, kontexter och platser, och har orsakat rädsla och ofrihet för judar i många år. Fördomar och fientlighet mot judar har en lång historia och är även i dag ett allvarligt problem i många länder.

Region Västerbotten vill arbeta med att förbättra insatser för judarna tillsammans med den judiska minoriteten. Endast i samarbete med den nationella minoriteten kan vi veta vilka insatser judarna själva bedömer som viktigast. Många judar vill på grund av hot, förföljelse och risk för sin egen säkerhet vara anonyma och inte offentligt berätta eller visa att de är judar. Därav är det såklart också svårt att hitta judiska representanter att samråda med. Regionen tillsammans med Umeå kommun håller återigen på att bygga upp nytt samråd med judarna. Tillit mellan aktörerna är helt avgörande för att detta ska kunna ske. Efter ett lokalt samråd med judar här i Umeå träffades UmeBrå, Region Västerbotten, Umeå kommun och polisen i våras för att göra en lokal avstämning. Tyvärr kunde då konstateras att antisemitiska yttringar och hatbrott ökar i Västerbotten.

Trygghet och säkerhet är grundläggande för judarna i samhället. För det behöver flera samhällsaktörer samarbeta. Synliggörande av den nationella minoriteten, kunskapshöjande insatser och kulturella evenemang utförs och planeras av regionen. När det gäller kulturella insatser har exempelvis Norrlandsoperan haft utställning av en judisk konstnär i Vita Kuben, en barnopera samt arrangerat en konsert. Skellefteå museum gör en kort filmserie riktad mot sociala medier. Firandet av judiskt liv 250 år sker på flertalet sätt under 2025, på olika platser i Sverige. Region Västerbotten kommer att delta på några av de större evenemangen, framför allt för att tydliggöra regionens ställningstagande, men också för att få en större, sammanfattande och övergripande bild av nuläget.

INTERPELLATION

Vad gör regionen för att stärka företagande och sysselsättning inom våra branscher?

Som en del av det regionala utvecklingsansvaret finns ett stort ansvar i att stärka förutsättningarna för näringslivet i länet. Regionen har därför en viktig roll i att skapa att skapa grogrund för företag inom prioriterade branscher, särskilt inom vård, utbildning, teknik och gröna näringar. Att stärka dessa branscher kan bidra till fler jobb, minskat utanförskap och en bättre samhällsekonomi i regionen. Centerpartiet vill se fler företag utbildningar med ämnen som entreprenörskap och företagsekonomi samt flytta ansvaret för arbetsmarknadsutbildning från stat till region för bättre anpassning av insatser.

Med anledning av ovanstående ställer jag följande frågor till regionala utvecklingsnämndens ordförande:

1. Hur arbetar regionen med att stötta företagande inom gröna näringar och säkra kompetensförsörjningen inom näringarna?
2. Vad gör regionen för att förbättra kopplingen mellan utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov, särskilt inom bristyrken?
3. Hur adresserar den regionala utvecklingsstrategin behovet av att stärka innovation och utveckling inom vårdsektorn och life sciences?
4. Hur arbetar regionen för att attrahera investeringar och nya företag till regionen, och hur säkerställer man att befintliga företag får det stöd de behöver för att expandera och anställa?

Carina Sundbom, Centerpartiet

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 654-2025

Svar på interpellation nr 34-2025 - Vad gör regionen för att stärka företagande och sysselsättning inom våra branscher?**Svar fråga 1: Hur arbetar regionen med att stötta företagande inom gröna näringar och stärka kompetensförsörjningen inom näringarna?**

Region Västerbotten arbetar med att stärka de gröna näringarna genom riktade företagsstöd, utbildningsinsatser och projekt som främjar innovation och hållbar tillväxt. Regionen samverkar nära med kommuner, producenter och branschorganisationer för att underlätta investeringar, utveckla nya produkter och skapa fler försäljningskanaler för lokala livsmedel och skogsbaserade produkter. Via satsningar på exempelvis Mer mat från Västerbotten, Projektet Stärkt livsmedelsnäring i Västerbotten: Att stärka lokala producenter och öka efterfrågan via utbildning, dialog och hållbar utveckling. Projektet har pågående arbete med LRF, Hushållningssällskapet, RISE, Arbetsförmedlingen, SLU Genomför dialog om kompetenssituationen inom området. Fokusområden som kommit fram gällande kompetensförsörjning inom området: Synliggöra utbildningsvägar, synliggöra yrken inom området. Attrahera Branschen behöver arbeta på sin attraktivitet, Bilden av norra Sverige, Samordna samt livslångt lärande.

Turism är ett prioriterat område där Region Västerbotten samarbetar med Västerbotten Sweden.

Svar fråga 2: Vad gör regionen för att förbättra kopplingen mellan utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov, särskilt inom bristyrken?

Region Västerbotten arbetar aktivt för att förbättra matchningen mellan gymnasialt utbildningsutbud inom gymnasieskolan och vuxenutbildningen i Västerbotten och arbetsmarknadens behov. Detta arbete sker i en plattform kallad "Kompetensråd Västerbotten" som är ett strategiskt initiativ vars syfte är att stärka regionens konkurrenskraft genom att förbättra matchningen mellan utbildningsutbudet och arbetsmarknadens behov inom gymnasial utbildning. Detta är av särskilt stor vikt när det kommer till bristyrken. Regional utveckling vid Region Västerbotten ansvarar för detta råd.

Grund i lagstiftning: Arbetet bygger på reformen "Regional planering och dimensionering av gymnasial utbildning" (prop. 2021/22:159) och Lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630), där regionerna är ansvariga för att samordna arbetet med reformen och dess regionala planeringsunderlag.

Målsättningar och syfte med kompetensrådet är att skapa en plattform för dialog mellan skolhuvudmän och branscher/näringsliv. Genom detta uppnå en bättre matchning av gymnasialt utbildningsutbud och arbetsmarknadens behov i Västerbotten. Det är av stor vikt att skolhuvudmän och branscher har en plattform där man kan arbeta tillsammans för en bättre kompetensförsörjning i länet. Rådet ger också möjlighet att utmana trendbeskrivningar, stärka påverkansarbetet och gemensamt identifiera trender, insatser och åtgärder.

Exempel på deltagande organisationer i Kompetensråd Västerbotten är; Region Västerbotten, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Handelskammaren, Transportföretagen, Åkeriföretagen, Byggföretagen, Visita, flera kommuner (Umeå, Skellefteå, Lycksele, Vilhelmina, Södra Lapplands GF, Vindeln), Region Västerbotten, Västerbottens skolhuvudmän, Länstrafiken, Vård och omsorgs college,

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 654-2025

Arbetsförmedlingen, Unionen samt fler bransch-/näringslivsaktörer och utbildningsanordnare.

Svar fråga 3: Hur adresserar den regionala utvecklingsstrategin behovet av att stärka innovation och utveckling inom vårdsektorn och life sciences?

Den regionala utvecklingsstrategin för Västerbotten 2020–2030 (RUS) identifierar en rad områden där behoven av att stärka innovation och utveckling adresseras. En långsiktig strategi bör vara bred för att undvika allt för stora begränsningar och inte styras för mycket av tillfälliga trender.

I innevarande RUS adresseras behoven av att stärka innovation och utveckling i vårdsektorn genom att den innefattas i det vidare begreppet offentlig sektor. Begreppet omfattar mer än endast vårdsektorn, men undantar den inte på något sätt. Syftet är att inkludera och samla innovationsutveckling från fler inriktningar av offentlig sektor än endast hälso- och sjukvård.

Till den regionala utvecklingsstrategin finns det ett antal kopplade strategier, där utvecklingsmål bryts ner och preciseras ytterligare. I en av dessa, den regionala innovationsstrategin för Västerbotten 2022–2030 (RIS) har nio styrkeområden identifierats. Områden som visar stor potential för innovation och därigenom kan ge Västerbotten en såväl nationell som global komparativ fördel.

Life science är ett av de nio identifierade styrkeområden i Västerbotten och där inkluderas och adresseras utveckling och innovation inom hälso-, sjukvårds- och omsorgssektorn samt medicinsk teknik och bioteknik.

Under hösten 2025 genomförs en aktualisering av den nuvarande regionala utvecklingsstrategin (RUS) och under 2026 planeras en revidering av den regionala innovationsstrategin (RIS).

Svar fråga 4: Hur arbetar regionen för att hantera investeringar och nya företag till regionen, och hur säkerställer man att befintliga företag får det stöd de behöver för att expandera och anställa?

Region Västerbotten arbetar för att attrahera investeringar och nya företag genom att aktivt samverka med kommunernas näringslivskontor, näringslivsorganisationer och akademien. Genom denna samverkan skapas en god kännedom om nya etableringar och om de behov som finns i regionen.

Region Västerbotten samarbetar med Business Sweden kring etableringar och investeringar. Vi samordnar utskick till kommunerna om inkommande förfrågningar, så att de kan svara om kriterierna matchar. Om en investerare vill gå vidare i processen bistår vi i det fortsatta arbetet.

Under 2024 har intresset för norra Sverige ökat, med flera förfrågningar riktade mot regionen. Vi arbetar flexibelt och anpassar stödet efter kommunernas behov – exempelvis har vi tillsammans med en kommun besökt Business Sweden i Stockholm för att aktivt söka etableringar.

Under hösten 2025 erbjuder vi, tillsammans med Tillväxtverket, stöd till Västerbottenskommuner via etableringsguiden för att effektivisera arbetet med investeringar.

Regionen erbjuder också olika former av företagsstöd, delvis finansierade av EU och staten, som riktas till investeringar som stärker hållbar tillväxt, innovation och konkurrenskraft.

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 654-2025

För att säkerställa att befintliga företag får rätt stöd för att expandera och anställa arbetar regionen på olika sätt:

- Uppföljning och dialog med företagen via kommunernas näringslivskontor för att tidigt fånga upp behov och anpassa företagsfrämjande insatser.
- Projekt och program inom digitalisering, kompetensförsörjning och exportfrämjande som stärker företagens långsiktiga utveckling.
- Kvinnliga och utlandsfödda är en underrepresenterad grupp inom företagande.

Här arbetar regionen aktivt för att nå dessa grupper vilket är viktigt för jämställdhet mångfald och innovation.

- Ett annat fokusområde är kulturella och kreativa näringar där vi arbetar i hela länet. De kulturella och kreativa näringarna är en viktig del av Västerbottens utveckling. De bidrar inte bara med arbetstillfällen och företagande utan också med attraktionskraft för hela regionen. Här samarbetar Region Västerbottens företagsstöd med Kulturen för att nå ut till företag inom branschen.
- Kommersiell service - Nära arbete med kommunerna om att säkerställa service på landsbygden

INTERPELLATION

Vi behöver rimliga avstånd till förlossningsvården NU!

I slutet av juli föddes ett litet barn på en grusparkering i Tallsjö, i sällskap av sin mamma och pappa från byn Nätansjö utan för Vilhelmina, som inte hann till fram till BB. De försökte hinna fram till förlossningen i Umeå, eftersom förlossningen i Lycksele är stängd.

Detta är en förlossning av många som skett på våra inlandsvägar. När familjen behövde hjälp fanns heller ingen ambulans att skicka ut, eftersom ambulansen i Åsele är nedlagd. Sjukstugan i Åsele skickade ut en sjuksköterska och en person från räddningstjänsten i akutbilen.

När akutbilen kom fram var barnet redan fött.

Den här gången gick det bra för mamman och barnet.

Faller turen lika väl ut nästa gång en familj drabbas av orimligt långa avstånd till förlossningsvården?

Min fråga till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande är:

- Hur många förlossningar har skett på sjukstugorna i inlandet och efter vägarna i sommar då BB i Lycksele är stängt?
- Hur länge ska inlandets blivande föräldrar vänta med att skaffa barn, för att vara säkra på att få föda på ett BB inom rimligt avstånd?

Maria Kristoffersson, Centerpartiet

Svar på interpellation nr 35-2025 - Vi behöver rimliga avstånd till förlossningen NU!

Födelse utanför sjukhus inträffar även där det finns närhet till förlossningsklinik och kan oftast inte förutses då det är mycket snabba förlopp. I sommar känner vi till att det varit en födelse på Vilhelmina sjukstuga samt den som skett längs vägen enligt interpellationen. I de fall som interpellanten refererar till var avstånd till närmaste sjukhus/förlossningsklinik för långt då förloppen i dessa situationer är snabba.

Någon garanti för att hinna till ett sjukhus för att föda går inte att ge till någon blivande förälder, oavsett var i länet man bor. Däremot så är vår målsättning att ha tre öppna förlossningsavdelningar i Region Västerbotten, i Umeå, Lycksele och Skellefteå. Då en förlossningsklinik kräver kompetent och erfaren bemanning dygnet runt finns det i dagsläget inte möjlighet att ha alla enheter öppna alla veckor på året. För de blivande föräldrar som påverkas när förlossningskliniken i Lycksele har hållit stängt så erbjuder regionen dessa boende på patienthotellet i Umeå inför förlossningen.

Vi jobbar aktivt med att utbilda fler medarbetare till CFOG i Lycksele och i övriga länet samt upprätthålla och stärka befintlig personals kompetens. Vår målsättning är att på sikt undvika tillfälliga neddragningar och vi arbetar i enlighet med det beslut som hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit gällande en årlig temporär stängning av Lycksele BB/förlossning för sommar- och julperioden under maximalt tre år, med början från år 2025 till och med år 2027.

Interpellation

Skellefteå den 3 augusti 2025

I väntan på ambulans

IVPA-avtal (I väntan på ambulans) innebär att räddningstjänsten kan rycka ut vid akuta sjukdomsfall i väntan på ambulans. Det är en viktig trygghetsinsats för invånare i glesbygd där ambulansen kan ha lång framkörningstid. Jörn, i Skellefteå kommun, var först i Västerbotten med IVPA, redan 2012. Därifrån finns det flera exempel på hur väl insatsen fungerar. Moderaterna och andra partier har länge framhållit att fler orter i länet borde omfattas.

Enligt en artikel i Norran, den 3 augusti 2025, menar ordföranden för samhällsbyggnadsnämnden i Skellefteå kommun att Region Västerbotten inte velat teckna fler IVPA-avtal. Samtidigt uppger regionens ambulanschef att regionen är positiv, men att ingen kontakt tagits från kommunen sedan 2022. Skillnaden i uppgifter gör det oklart varför fler IVPA-avtal inte tecknats i Skellefteåområdet, trots att behovet funnits länge och att frågan varit politiskt aktuell i många år.

Med anledning av detta har jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- Vilken dialog har regionen haft med Skellefteå kommun om IVPA-avtal sedan 2017?
- Vilka kriterier använder regionen för att prioritera orter för IVPA?
- Vilka hinder har funnits för att teckna fler IVPA-avtal i Skellefteåområdet?
- Hur avser regionen att arbeta för att säkerställa tillgång till IVPA i glesbygd i framtiden?

Andreas Löwenhöök
Moderaterna

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 657-2025

Svar på interpellation nr 36-2025 - I väntan på ambulans

Region Västerbotten har ett ansvar för hela länet och bedömning och prioritering av etablering av IVPA görs utifrån där behovet är som störst. I dagsläget har Region Västerbotten avtal om IVPA på följande orter: Ammarnäs, Bjurholm, Botsmark, Burträsk, Dorotea, Fredrika, Gargnäs, Jörn, Lycksele, Malå, Nordmaling, Norsjö, Rusksele, Saxäs, Sorsele, SSRS (Sjöräddningssällskapet) Holmsund, SSRS Skellefteå, Skellefteå, Vännäs, Åmsele, Ånäset, Åsele.

Övergripande prioriteringar för etablering av IVPA:

1. **Lång ambulansframkörningstid:** Om det tar lång tid för en ambulans att nå orten (exempelvis över 20 minuter) prioriteras orten för IVPA. Detta gäller ofta glesbygdsområden.
2. **Antal akuta larm i området:** Om det förekommer många prio 1-larm (akuta sjukdomsfall), ökar behovet av IVPA.

Under 2023 tog Hälso- och sjukvårdsnämnden beslut om en ny plan för ambulanssjukvården i Region Västerbotten. Planen ger en tydlig målbild på vilka områden/orter som ska prioriteras och beskrivas i responstidsmålen för ambulanssjukvården under definition av målen utifrån dessa områden:

Kategori C ligger till största delen i kommunens centralort.

Flerbilsstation, mål fler än 70% av prio 1 larmen skall patienten nås inom 15 minuter

Enbilsstation, mål fler än 60% av prio 1 larmen skall patienten nås inom 15 minuter

Kategori B tätort men ej centralort.

Mål fler än 90% av prio 1 larmen skall patienten nås inom 30 minuter

Förstärk tätorten med annan första hjälp - IVPA, VIA eller annan resurs.

Kategori A inga befolkningskoncentrationer, dvs glesbygd.

Mål fler än 60% av prio 1 larmen skall patienten nås inom 40 minuter.

Vissa glesbygdsområden kan ej nås inom 40 minuter pga. geografi

Förstärk med annan första hjälp - IVPA, VIA eller annan resurs.

Innan ambulansplanen blev beslutat, hade inte ambulanssjukvården några prioriteringar av vilka orter som skulle prioriteras, annat än glesbygd. Som målen beskriver utifrån kategori A och B ska det förstärkas med annan första hjälp, IVPA, VIA eller annan resurs.

Mellan 2012 och 2022 efter att regionen startade upp sin IVPA-verksamhet har det inte varit satsning på etableringar av nya IVPA-avtal. Sedan december 2021 när ny verksamhetschef tog över uppdraget har man valt att rusta upp IVPA-verksamheten genom kvalitetssäkring av kompetens, re-förhandlingar av avtal, rekrytering av instruktörer och succesivt genom dialog med kommunerna börjat etablera fler IVPA-avtal.

Möten har förts mellan Skellefteå kommun och Ambulanssjukvården i Region Västerbotten i frågor om att etablera IVPA på fler orter inom kommunen. Ambulanssjukvården har under 2023 och 2024 jobbat med att utveckla och förstärka IVPA-verksamheten på befintliga orter med bland annat eftersatt utbildningsbehov och införande av syrgas, barn-HLR och naloxon. Det har i tillägg förstärkts med införande av IVPA i Vännäs och Sorsele under 2024.

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 657-2025

En del av utmaningen för Ambulanssjukvården är de ekonomiska förutsättningarna, samt de resurser som krävs i form av instruktörer och utrustning, som gör att man har stora begränsningar i hur många nya orter som kan etableras.

För att få till bättre lösningar för att etablera flera avtal med kommunerna, har vi i dialog med vissa kommuner, tagit fram lösningar var kommunerna själv tar ett större ansvar för utbildning av egna medarbetare. Sådana lösningar kommer vi att presentera för kommunerna för att få fler avtal på plats.

Ambulanssjukvården har i sina planer att fortsätta arbetet med att förstärka glesbygd med IVPA-etableringar. Utifrån förutsättningarna behöver det fortsättningsvis göras en prioritering av vilka orter som ska prioriteras först.

Interpellation

Skellefteå den 18 augusti 2025

Överbeläggningarna fortsätter – varför har Socialdemokraterna inte säkrat fler vårdplatser?

Situationen på Skellefteå sjukhus har återigen blivit ohållbar. De senaste veckorna har beskrivits som kaosartade, med överbeläggningar, patienter som skrivs ut i förtid och vårdpersonal som tvingas ta extrapass på extrapass. Vårdförbundet talar om en "fruktansvärd sommar" där dåliga förhållanden blivit standard.

Det här är inte någon tillfällighet. Det är resultatet av en långsiktig politik som Socialdemokraterna bär huvudansvaret för. På tio år har antalet vårdplatser i regionen nästan halverats. Samtidigt har den administrativa byråkratin vuxit, medan resurserna till vårdpersonal minskat. Resultatet är ett system på gränsen till kollaps.

När sjukhuset saknar vårdplatser blir konsekvenserna tydliga: patienter skrivs ut för tidigt, andra får ligga kvar trots att de är färdigbehandlade, och arbetsmiljön för vårdpersonalen blir allt mer ohållbar. Det är inte värdigt. Det är inte patientsäkert. Och det är Socialdemokraternas politik som bär skulden.

Moderaterna har länge varnat för utvecklingen och pekat på behovet av fler vårdplatser och fler anställda i vården. Vår prioritering är tydlig: resurser ska gå till vårdpersonal, inte till en växande byråkrati. Trots detta fortsätter Socialdemokraterna att blunda för problemen, skylla ifrån sig och förhala nödvändiga beslut.

Mot denna bakgrund vill jag ställa följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- Varför har Socialdemokraterna under lång tid accepterat att vårdplatserna i regionen blivit allt färre, trots återkommande larm om överbeläggningar?
- Vilka konkreta åtgärder tänker Socialdemokraterna vidta för att omedelbart öka antalet vårdplatser på Skellefteå sjukhus?
- Hur ska Socialdemokraterna säkerställa att resurser styrs om från administration till fler vårdplatser och fler anställda i vården?

Andreas Löwenhök
Moderaterna

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 664-2025

Svar på interpellation nr 37-2025 - Överbeläggningarna fortsätter-varför har Socialdemokraterna inte säkrat fler vårdplatser?

Det har aldrig varit någon målsättning att stänga vårdplatser inom regionen. Orsaken till att vårdplatser inte har kunnat hållas öppna i den utsträckning som vi önskar beror på att det inte har varit möjligt att bemanna i den omfattning som behövs. Det har vidtagits åtgärder för att kunna hålla fler vårdplatser öppna inom regionen, detta arbete har gett effekt och läget med vårdplatser har förbättrats.

Vid Skellefteå sjukhus pågår förbättringsåtgärder med fokus att både tillhandahålla den vård som behövs och en arbetsmiljö som medarbetare vill arbeta i. Bemanningsläget vid sjukhuset har under 2025 varit bättre än de två senaste åren. Detta arbete är inte färdigt utan fortsätter! Medicineriatriiska kliniken har under 2025 haft sex fler vårdplatser öppna än tidigare och Anestesi/operation/IVA har en permanent ökning av två platser efter pandemin. Bemanningstalen har generellt ökat något överlag i den somatiska slutenvården. Psykiatriska kliniken har genom uppstart av Specialpsykiatriskt omvårdnadsteam SPOT kunnat korta medelvårdtiden i slutenvård och överbeläggningar har nästan helt försvunnit under detta år.

I Umeå har det varit ca 10 vårdplatser fler öppna i sommar jämfört med förra sommaren. Under hösten kommer det att öppna nya vårdplatser, 4 på ROC (ortopeden), 8 platser på kirurgcentrum och 6 vårdplatser på en ny Intermediär vårdavdelning (mellannivå mellan IVA och vanlig vårdavdelning)

Vid Lycksele sjukhus har antalet vårdplatser på årsbasis varit relativt konstant de senaste åren, vid sjukstugorna ses något större variation. Det totala antalet vid Lycksele sjukhus och sjukstugor tillsammans är 77.

Utmaningarna med kompetensförsörjning är något vi i regionen delar med vård- och omsorg inom kommunerna. Vi har svårt att hantera anhopning av behov hos patienterna, även om vi försöker och hjälps åt. Den vecka med mest överbeläggningar på sjukhuset under sommaren var det ett drygt tiotal av de inneliggande patienterna som väntade på korttidsplats i kommun, vilket i stort motsvarar antalet överbeläggningar. Utvecklingsarbete pågår inom Skellefteå kommun för att förbättra kapacitet och flöde på korttidsplatserna och regionen finns med i dialog.

INTERPELLATION

Bedöms inte all kommersiell service lika?

Under de senaste åren har etableringen av obemannade eller delvis obemannade butiker verkligen tagit fart. Dessa butiker innebär framför allt en väldig möjlighet till service ute på landsbygden där utslagningen av butiker varit stor under en lång följd av år. Dessutom finns det flera exempel på hur en butik startat som obemannad men efter en tid övergått till att även ha bemanning då man ser hur det ekonomiska underlaget ser ut.

Därför blir jag förvånad då jag läser i tidningen att de aktörer som önskar starta en obemannad butik i Rödåsel fått avslag på sin ansökan om investeringsstöd för kommersiell service, just för att butiken är obemannad. Det känns för mig lite som att vi säger nej till framtiden.

Det är klart att en bemannad butik kan ge mer av service än en obemannad men en obemannad ger ju oändligt mer service än en obefintlig butik.

Dessutom är det ju så att många av de tjänster som tidigare förutsatte personal ju numera också automatiseras som postboxar för paket och apotekstjänster. Fiskekort digitaliseras osv.

Det har uttryckts en farhåga om att obemannade butiker eventuellt kan konkurrera ut bemannade och så kan det vara, men det regleras ju redan idag i regelverken för stöd då man inte får stöd om man vill etablera sig nära en annan butik, och det är ju något helt annat.

Dessutom tycker jag resonemanget om obemannade butiker känns lite otidsenligt då man tydligen kan få bidrag för obemannade drivmedelsstationer.

Skall vi klara av att ge en god offentlig och kommersiell service i hela länet och då inte minst på landsbygden tror jag vi måste bejaka de innovationer som kommer fram och kanske börja med att säga ja i stället för nej. Att säga nej är inte alls lika svårt om det visar sig att de obemannade butikerna inte ger bättre service än de obefintliga.

Med hänvisning till ovanstående frågar jag regionala utvecklingsnämndens ordförande:

- **Anser du det är rimligt att obemannade butiker ej kan få investeringsstöd för kommersiell service?**

Mattias Larsson, Centerpartiet

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 676-2025

Svar på interpellation nr 38-2025 - Bedöms inte all kommersiell service lika?

Region Västerbotten beviljar stöd till kommersiell service för att bibehålla och utveckla den lokala servicen med dagligvaror och drivmedel. Detta är särskilt viktigt där avstånden är långa mellan orter och serviceställen. De ekonomiska stöden lämnas utifrån nationella regelverk och riktlinjer men har även sin grund i Västerbottens nyligen reviderade regionala serviceprogram.

Regionens kan lämna både investeringsstöd och driftstöd till butiker. Bemannade butiker prioriteras eftersom de erbjuder ett bredare serviceinnehåll, till exempel personlig service, en mötesplats som har betydelse för den sociala hållbarheten och arbetsmöjligheter på orten.

Stöd kan lämnas om butiken är belägen tillräckligt långt från en annan butik för att inte snedvrider konkurrensen, har bemannade öppettider och har ett mångsidigt utbud av dagligvaror. Det grundläggande är att stöd till kommersiell service är kompensatoriskt för att säkra service på landsbygden och för människorna som bor på orten.

De senaste åren har nya lösningar för att bedriva butiker med hybridlösningar med självbetjäning utanför ordinarie bemannade öppettider kommit till, så även i Västerbotten. Detta bidrar till att stärka tillgängligheten till vardaglig service och öka butikernas försäljning. Region Västerbotten har arbetat strategiskt med att öka kunskapen kring dessa möjligheter, exempelvis på handlardagar, personliga besök och digitala inspirationsträffar.

Regionen lämnar i samsyn med övriga regioner i norra Sverige inte investeringsstöd till helt obemannade butiker. Regionen följer dock utvecklingen på området noga och ser i dagsläget att stöd till kommersiell service prioriteras utifrån tillgängliga medel för att säkra bemannade butiker och servicepunkter i hela länet.

Interpellation

Lycksele den 25 augusti 2025

När når Cosmic upp i en likvärdig nivå som tidigare system?

Efter många år av förberedelser, upphandling och förseningar så driftsattes till slut det nya vårdinformationssystemet Cosmic. Att detta skedde beror på att Sussa-regionerna stod inför ett generationsskifte där gamla och föråldrade journalsystem, som likt System-cross, behövde ersättas av en mer modern och framtidssäker lösning. Ett viktigt skäl till valet var att Cosmic redan var beprövat och i drift i flera andra regioner, vilket gav en större trygghet i beslutet. Samverkan inom Sussa gjorde det möjligt att behålla en enhetlig konfiguration oavsett geografi. Beslutet låg också i linje med nationella strategier och långsiktig. Moderaterna och samtliga andra partier har varit positiva till denna modernisering av vårdinformationssystemet.

Efter några månaders drift är det uppenbart att det finns många barnsjukdomar kvar att lösa samt att många nya arbetssätt inte alls är effektivare utan snarare tar längre tid. Till exempel har alla väntelistor påverkats negativt både av införandet och av själva systemet. Arbetssätt har flyttats över till nya plattformar, exempelvis Mitt vaccin, Prator som ersattes av Life Care, PMO som ändrades till en Cosmic-variant samt Sesam. Personalen har på kort tid behövt lära sig flera nya system samtidigt som de har behövt flytta över information till det nya systemet till det andra. Detta har tagit enormt mycket tid. VK beskriver även hur remisser tappats bort på grund av buggar i systemet vilket riskerar att patienter kan få fel läkemedel (VK 22/8).

Situationen har skapat stor press och stress för all personal. Varje dag möter vårdpersonal många nya patienter med skilda symtom och behov, och vid varje möte krävs att de hittar nya vägar i Cosmic för att både få fram rätt information och dokumentera på ett säkert och korrekt sätt. Patienter hör nu av sig och undrar om de fallit ur systemet eller väntelistan. Många har fortfarande förståelse för förseningarna, men i längden är situationen ohållbar. Samtidigt väcks frågor om hur statistiken som är så central för regionen ska kunna tas fram på ett sätt som speglar dagens verklighet.

Mot bakgrund av detta har jag följande fråga till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- När kommer Cosmic som system kunna uppnå likvärdig prestanda i arbetsmiljö och arbetssätt som det tidigare systemet?
- Har majoriteten en plan för när Cosmic som system kunna uppnå likvärdig prestanda i arbetsmiljö och arbetssätt som det tidigare systemet?
- På vilket sätt hanteras allvarliga avvikelser i journalsystemet som riskerar att leda till patientsäkerhetsbrister?
- På vilket sätt sker dialog med Cambio om behovet av uppdateringar av systemet så att journalsystemet Cosmic kan leverera efter de kravställningar som sussa-regionerna har ställt?

Anna Ackemo

Ledamot i regionfullmäktige

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 684-2025

Svar på interpellation nr 39-2025 - När når Cosmic upp i en likvärdig nivå som tidigare system?

Region Västerbotten har gått över till det nya vårdinformationsstödet Cosmic för att hantera regionens behov kopplat till digitalisering. Flera av våra tidigare system var gamla och kan inte längre utvecklas för att möta dagens behov. Region Västerbottens tidigare huvudjournalssystem NCS Cross hade en begränsad livslängd då det inte håller för den framtida utveckling som krävs för att kunna möta dagens digitaliseringstakt och för kommande certifierings- och andra IT-tekniska krav.

Cosmic ska skapa förutsättningar för en helhetsupplevelse som är effektiv, säker och ger besluts- och processtöd. Systemet ska möjliggöra en strukturerad journal per patient där det är lätt att följa patientens väg genom vården. Invånare och patienter kommer på sikt att få bättre tillgång till information om sin vård och hälsa genom moderna digitala tjänster, vilket skapar förutsättningar för ökad delaktighet.

Arbete pågår kontinuerligt med att förbättra och uppdatera arbetssätt och rutiner för att göra systemet smidigare och effektivare. Det var också förväntat att den inledande fasen skulle bli intensiv med fokus på att identifiera och åtgärda buggar. Stora systeminföranden och nya arbetssätt tar tid att vänja sig vid. Vissa moment kan upplevas som att de tar längre tid för att användaren är ovan. Vissa moment kan ta mer tid men generera information som underlättar i andra moment. Kortsiktigt arbetar vi med att förbättra rutiner och arbetssätt för att effektivisera arbetet. Långsiktigt ska vi nyttja möjligheterna att anpassa Cosmic för att kunna minska den administrativa arbetsbördan och därmed frigöra mer tid för vårdpersonalen att fokusera på patienterna. Exempel på detta är bl a breddinförande av stöd för mobilt arbetssätt (NOVA) samt taligenkänning (TIK).

Avvikelser i det nya journalsystemet hanteras enligt fastställd process. Regelverket som gällde tidigare journalsystem gäller också för Cosmic.

Tillsammans med övriga åtta regioner i Sussa samverkar regionen för att skapa en ökad effektivitet, ökad kvalitet för invånarna samt för att bli en starkare part i nationella samarbeten.

På den strategiska nivån finns Beställargrupp (som är beställare av samverkan) samt Sussa samverkans styrgrupp som verkställer Beställargruppens beslut. På den taktiska nivån finns styrning av ingående samverkansområden så som förvaltningsobjekt och Sussa gemensamma projekt. Den operativa nivån som består av objektteam inom objektet arbetar mot att uppnå mål beskrivna i objektplan, projekt/uppdrag och analyser arbetar mot att nå mål som finns beskrivna i samverkans-, projekt- eller uppdragsplan.

Sussa vårdstöd är Sussa samverkans gemensamma objekt för förvaltning av vårdinformationsstödet Cosmic. Det är en virtuell regiongemensam organisation som ger regionerna möjlighet att arbeta tillsammans för att uppnå en effektiv förvaltning av Cosmic och fungera som ett gemensamt gränssnitt mot leverantören. Sussa vårdstöd arbetar med utveckling, upprätthållande och livscykelhantering kopplat till den gemensamma konfigurationen utifrån avtalet med Cambio (exempelvis användarstöd, krav- och behovsinsamling).

Leverantören Cambio arbetar kontinuerligt med en strategisk respektive taktiskt tjänstutvecklingsplan för journalsystemet Cosmic. Via samverkansmodellen som

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 684-2025

upprättats tillsammans med Cambio sker dialog om Sussa-regionernas kravställningar samt tidpunkt för leverans gemensamt via Sussa vårdstöd.

Moderaterna
Region Västerbotten

Interpellation

Umeå 29 augusti 2025

När vården inte svarar riskeras patientsäkerheten – vilka åtgärder avser den styrande majoriteten vidta för att åtgärda telefontillgängligheten?

I Region Västerbotten når bara 68 procent av de som ringer till primärvården fram i tid, långt ifrån det uppsatta målet. Det duger inte att en tredjedel inte får svar. En tillgänglig primärvård är grunden för en trygg och fungerande sjukvård.

Det som inte hörs kan vara livsviktigt. När vården inte svarar i tid, handlar det inte bara om ett frustrerat samtal eller en försenad tid. Det handlar om missade möjligheter att upptäcka allvarlig sjukdom. Och det kan vi aldrig acceptera. Om den kontakten aldrig sker förblir varningssignalerna ohörda. Därför är tillgänglighet inte bara en servicenivå. Det är en patientsäkerhetsfråga med medicinska konsekvenser. Vi vet att tidig upptäckt räddar liv. Men det kräver att vården faktiskt lyssnar i tid.

När Region Västerbotten inte klarar vårdgarantins grundläggande krav, är det ett ledarskapsproblem som faller på majoriteten.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S)

1. Vilka konkreta åtgärder avser majoriteten att vidta för att förbättra telefontillgängligheten till vårdcentralerna i Region Västerbotten?
2. När förväntas dessa åtgärder ge resultat och hur kommer effekten att följas upp?

Moderaterna
Region Västerbotten

3. Hur säkerställer regionen att bristande tillgänglighet inte leder till försämrad patientsäkerhet och missade diagnoser?
4. Vilka resurser har avsatts för att vårdcentralerna ska kunna möta tillgänglighetsmålen, och är dessa resurser tillräckliga?
5. Hur arbetar majoriteten för att vårdpersonalen ska ges förutsättningar att bemanna telefonlinjerna på ett hållbart sätt, utan att det sker på bekostnad av vårdens kvalitet i övrigt?
6. Vad anser majoriteten är en rimlig tidsram för att Region Västerbotten ska nå upp till det nationella målet för telefontillgänglighet?

Ulf Wahllöf (M)

Ledamot i regionfullmäktige

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 687-2025

Svar på interpellation nr 40-2025- När vården inte svarar riskeras patientsäkerheten- vilka åtgärder avser den styrande majoriteten vidta för att åtgärda telefontillgängligheten?

Det som anförs i interpellationen är något vi i majoriteten har sett och vi håller med interpellanten om vikten av god tillgänglighet för invånarna. Detta har varit prioriterat i regionplanen för denna mandatperiod och för att driva frågan ytterligare så la majoriteten ett initiativärende i regionstyrelsen och i hälso- och sjukvårdsnämnden under våren som bland annat handlar om att stärka tillgängligheten och kontakten med primärvården. Detta ska redovisas i Regionstyrelsen senast sista oktober.

Arbetet inom ramen för invånartjänster är en viktig del i att öka tillgänglighet, både via telefon och via andra digitala ingångar. Extra resurser har därför satsats på detta objekt med fokus på att verksamheterna ska ha rätt verktyg och god kunskap om hur man systematiskt jobbar för att patienter ska hamna på rätt vårdnivå så tidigt som möjligt. Riktade utbildningsinsatser görs regelbundet och utveckling av system och triageringsverktyg pågår.

För att säkra hållbar utveckling görs regelbunden uppföljning med alla enheter och vi kan se att där man lyckas få ett systematiskt arbetssätt, där får man också resultat. Förutom fungerande triagering så jobbar man med att skapa bättre stöd för prioritering med fokus på våra mest sjuka.

Vi jobbar för att skapa en väg in och rätt direkt, men även med att minska falsk efterfrågan. Detta ställer krav på att ändra både arbetssätt och förhållningssätt. När vi lyckas med det och kan använda de resurser vi har på bästa sätt, då kommer vi även att få bättre telefon-tillgänglighet.

Vi har sett en positiv utveckling men till följd av införandet av Cosmic så har arbetet bromsats upp och det är därmed svårt att sätta exakt datum för när vi når de nationella målen gällande telefontillgänglighet. Målsättningen måste vara att innan årsskiftet så ska vi se en tydlig positiv trend mot ökad telefontillgänglighet och det nationella målet.

Interpellation till Anna-Lena Danielsson (S), hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande:

VÄSTERBOTTEN

Hur hanteras sexuella trakasserier inom vården?

Det har under senare tid kommit oroande rapporter om att sexuella trakasserier blivit vanligare inom hemtjänsten i länet, media har rapporterat om detta ett flertal gånger. Vi har dessvärre även nått av liknande exempel från patienter inom vården.

Kristdemokraterna i Region Västerbotten ser mycket allvarligt på detta. Sexuella trakasserier är helt oacceptabla och riskerar både att skapa en otrygg arbetsmiljö för de anställda, men också en otrygg upplevelse för patienter i en redan utsatt situation.

Det är regionens ansvar att förebygga, upptäcka och åtgärda denna typ av beteenden. Patienter ska känna sig trygga inför och under sina besök. Medarbetare inom vården ska känna sig trygga på sin arbetsplats.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Anna-Lena Danielsson:

- Vilka förebyggande insatser vidtar Region Västerbotten för att motverka sexuella trakasserier inom regionens vårdverksamheter?
- Vilka rutiner finns idag för att anmäla, utreda och följa upp fall av sexuella trakasserier inom vården?
- Hur säkerställs att såväl patienter som vårdpersonal får information om sina rättigheter och tillgång till stöd ifall de utsätts?

Betty-Ann Nilsson (KD)

Ledamot regionfullmäktige

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 696-2025

Svar på interpellation nr 41-2025- Hur hanteras sexuella trakasserier inom vården?

Region Västerbotten ser mycket allvarligt på alla former av trakasserier och har nolltolerans mot kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Arbetet med att förebygga, upptäcka och åtgärda dessa beteenden är en central del av vårt arbetsmiljöarbete och regleras både av lagstiftning och interna riktlinjer.

Förebyggande insatser:

- Region Västerbotten arbetar aktivt med att skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö genom normkritiskt förhållningssätt, utbildningar och HBTQ-diplomering av verksamheter.
- Chefer har ett särskilt ansvar att arbeta med aktiva åtgärder enligt diskrimineringslagen, i samverkan med fackliga representanter och skyddsombud.
- Det finns utbildningsmaterial och diskussionsunderlag för arbetsplatsträffar, samt särskilda insatser för att främja genusmedvetenhet och likabehandling.

Rutiner för anmälan, utredning och uppföljning:

- Det finns tydliga rutiner och riktlinjer för hur fall av kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier ska anmälas, utredas och följas upp.
- Om någon känner sig utsatt, uppmanas personen att dokumentera händelsen, prata med närmaste chef och vid behov ta stöd av facklig organisation eller företagshälsan.
- Chefer är skyldiga att agera vid misstanke eller kännedom om trakasserier, och har tillgång till handböcker, mallar och loggböcker för att säkerställa korrekt hantering.
- Det är förbjudet med repressalier mot den som anmäler eller påtalar diskriminering.

Information och stöd till patienter och personal:

- Information om rättigheter, stöd och rutiner finns tillgänglig på regionens intranät och via utbildningsinsatser.
- Det finns särskilda kontaktpersoner och resurser för stöd, både för den som är utsatt och för den som blir utpekad.
- Patienter och personal ska alltid känna sig trygga med att det finns stöd och hjälp att få om något inträffar.

**Interpellation till Peter Olofsson (S),
regionstyrelsens ordförande:**

VÄSTERBOTTEN

**Under ditt styre har verksamheten redovisat usel ekonomi.
Varför vidtas inte erforderliga åtgärder?**

Region Västerbottens ekonomi blöder. Stora underskott, trots tillskjutna medel från staten. Verksamheten har gått med underskott under lång tid, före pandemi, krig och nytt journalsystem m.m., som den rödgröna majoriteten annars gärna skyller sitt ekonomiska haveri på.

Delårsrapporten för årets första fyra månader visar på anmärkningsvärt både stort underskott och stor budgetavvikelse:

- Ett tertialresultat på minus 724 miljoner kronor,
- En budgetavvikelse på 582 miljoner kronor, samt
- En årsprognos på nästan en miljard kronor i underskott.

Underskotten måste täckas upp genom antingen nya nedskärningar eller mer lån. Lån som kommande generationer måste betala tillbaka. Dessutom måste ett ackumulerat underskott på 239 miljoner återställas senast 2026, vilket synes orealistiskt i nuläget.

Det är också djupt oroande att det socialdemokratiska styret år efter år redovisar oacceptabelt stora negativa budgetavvikelser. Detta är inget annat än resultatet av långvarig och alvarlig brist i ekonomistyrning.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Peter Olofsson:

- Vilka konkreta åtgärder avser regionstyret att vidta för att vända miljardunderskottet och återställa ekonomin?
- Vilka konkreta åtgärder avser regionstyret att vidta för att uppfylla balanskravet och återställa det ackumulerade negativa resultatet till 2026?
- Varför underlåter regionstyret att vidta de ekonomistyrningsåtgärder revisorerna under många år kraftfullt påpekat är nödvändiga?

Anders Hettinger (KD)
Ledamot regionfullmäktige

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 697-2025

Svar på interpellation nr 42-2025- Under ditt styre har verksamheten redovisat usel ekonomi. Varför vidtas inte erforderliga åtgärder?

Vården utvecklas i en högre takt än de intäkter regionerna får genom statsbidrag, skatteintäkter och patientavgifter. Kostnaden för att klara av enbart den årliga utvecklingen som sker med nya behandlingar, medicinsk och teknisk utveckling och befolkningsutvecklingen, motsvarar ca 1-2 procent av omsättningen. För Region Västerbotten är detta ca 150-200 miljoner kr som årligen behöver rationaliseras. Utöver detta behöver regionen göra ytterligare satsningar och investeringar för att kunna klara av sitt uppdrag, i både kort och långt perspektiv.

Vi kan konstatera att regionerna inte har givits långsiktiga förutsättningar för att klara av denna utveckling. Vi har en situation där statsbidragen inte räknas upp med index och värdesäkras, detta har vi sett oavsett regering. Samtidigt får regionerna allt mer riktade statsbidrag vilket ger svårare förutsättningar för att planera verksamheten. Under innevarande år ser vi dessutom hur ersättningarna från staten minskat.

Regionens förvaltningar jobbar aktivt och ständigt med att minska kostnaderna, det pågår en rad effektiviseringsåtgärder i allt från att minska energi, lokal, IT, material och personalkostnader. Utmaningen har varit, och är, att bland annat effekten av inflationen har drivit på kostnaderna mer än vad olika effektiviseringsåtgärder givit. Det i kombination med vårt stora investeringsbehov skapar totalt vårt ekonomiska underskott. I regionplanen och i respektive nämndsplan finns utpekade behov av förflyttningar som skapar bättre förutsättningar till att möta både våra ekonomiska, tillgänglighets- och kompetensutmaningar på sikt. Utöver detta har fullmäktige beslutat att ge riktade uppdrag som syftar till att bland annat sänka personalkostnaderna.

En fördelning är gjord per nämnd, respektive nämnd är ansvarig för sin del. Hälso- och sjukvården har det största betinget i miljoner kronor. En kostnadsreducering i denna storleksordning får betydande påverkan på den verksamhet som bedrivs idag. Respektive nämnd behöver noga avväga förslagen utifrån sitt totala uppdrag och effekter på exempelvis tillgänglighet till vård för våra patienter och medborgare.

Löpande uppföljning av arbetet med fullmäktigeuppdraget 2025. Arbetet med att förbättra produktivitet och effektivitet i våra verksamheter behöver accelereras för att förbättra både ekonomin och tillgängligheten, inriktningar och vidare åtgärder presenteras i regionplanen 2026.

Uppdrag att se över investeringsprocessen och ekonomistyrningen är givna. Stärka vår ledning och styrning är ett fullmäktigeuppdrag och det inkluderar kritiken från revision. Hälso- och sjukvårdsnämnden har haft digitala uppföljningsmöten med verksamheten för en djupare förståelse vad underskotten beror på. Ibland kan enkla teoretiska lösningar vara tilltalande så som att ändra budgetstyrningen. Det löser inte underskottsproblematiken såvida vi inte ändrar vårt totala uppdrag då kostnaden uppstår på någon annan post annars.

VÄSTERBOTTEN**Interpellation till Anna-Lena Danielsson (S),
hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande:****Lever Region Västerbotten upp till
att vara det "barnvänligaste länet"?**

I Västerbottens egna regionplan står att länet ska vara en bra plats för barn och unga att växa upp i. Men mycket arbete återstår att göra, inte minst i denna tid när psykisk ohälsa blir mer och mer vanligt bland unga.

Inspiration finns att hämta från Region Kronoberg och "*Kronobarnsmodellen*". Där har kommunernas skolor och socialtjänst, regionens hälso- och sjukvård, polisen och frivilligsektorn gått samman.

Man arbetar förebyggande och utgår från verktyget "*barnets bästa-hjulet*", för att samla in information kring barnets nuvarande situation. Stödinsatser påbörjas tidigt, när någon av aktörerna ser behovet hos barnet.

Projektet innebär förbättrad samverkan, enklare kontaktvägar och minskat dubbelarbete. Men framförallt har det lett till att varje barn får en individuell plan och en fast kontaktperson, oavsett hur många kommunala och regionala insatser som är involverade.

I Kronoberg har man sett en förbättrad livssituation för barn och unga med en betydande minskning av omhändertaganden. I Växjö till exempel halverades antalet omhändertaganden mellan 2019 och 2023.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Anna-Lena Danielsson:

- Har Region Västerbotten undersökt möjligheten att införa en samverkansmodell liknande "*Kronobarnsmodellen*"?
- Vilka konkreta steg tänker Region Västerbotten ta för att förbättra samverkan mellan vården och kommunernas skola, socialtjänst och andra aktörer?
- Hur avser Region Västerbotten säkerställa att god och nära vård även omfattar barn och unga, inte bara i teorin utan i praktiken?

Hans-Inge Smetana (KD)

Gruppledare, Region Västerbotten

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 698-2025

Svar på interpellation nr 43-2025- Lever region Västerbotten upp till att vara det "barnvänligaste länet"?

HLT-modellen (Hälsa, lärande, trygghet) bygger på tre olika verksamheters kärnuppdrag, förskola/skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst och utgör en struktur för samverkan tillsammans med barn och familj. HLT finns i Västerbottens femton kommuner med totalt 62 HLT-team. Under 2024 fick drygt 400 barn en SIP (samordnad individuell plan), vilket kan likställas med Barnets plan i Kronobarnsmodellen. Både HLT och Kronobarnsmodellen brukar lyftas på nationell nivå som goda exempel på välfungerande samverkan för barn och unga. Framgångsfaktorer som lyfts fram är att samverkan omfattar alla tre verksamheter i en hel region, såväl små som stora kommuner och leder till konkret samverkan för ett stort antal barn. Arbetssättet i HLT grundar sig i ett personcentrerat förhållningssätt med utgångspunkt i barnets behov.

HLT har sedan start haft fokus på tidiga insatser. På uppdrag av Länssamverkansgruppen i länet har ett förslag tagits fram för att säkra att även barn med mer omfattande behov ska få samma möjlighet till samordnade insatser i samverkan. Förslaget inkluderar även verksamheter på specialistnivå. Förslaget ska beslutas i samverkansorganisationen under hösten 2025.

Förutom HLT finns i Västerbotten också Salut-satsningen som är ett etablerat samarbete i länet mellan mödra- och barnhälsovård, tandvård, kommuner, skola, socialtjänst och civilsamhälle. Målet med satsningen är att främja jämlik hälsa för alla barn och unga från graviditet till 18 års ålder genom tidiga, förebyggande generella insatser som ska nå alla familjer i hela länet

Vidare bedrivs samverkan kring barn och unga vid Barnahus i Västerbotten som har upptagningsområde Umeå med kranskommuner. Målgruppen är brottsutsatta barn under 18 år där det gjorts en polisanmälan eller där det planeras att göras en polisanmälan. I dagsläget deltar Umeå kommun, Region Västerbotten, Åklagarkammaren, Polismyndigheten och Rättsmedicinverket i samverkan. Det praktiska arbetet består av att alla aktörer planerar tillsammans hur utredningen ska genomföras och vilket stöd som ska ges för det utsatta barnet och dess anhöriga. Inom ramen för den pilot som genomförs avseende CMV i södra Lappland har en undersökning bland adekvata aktörer inletts om möjlig etablering av Barnahus i Skellefteå som även skulle omfatta R8-området.

Västerbotten har etablerade samverkansmodeller i samma dignitet som "Barnets bästa gäller". Det bedöms inte finnas behov av fler likvärdiga samverkansmodeller i länet

En definition av Nära vård är ett personcentrerat förhållningssätt vilket innebär perspektivskiftet där vi inom kommun och region gör insatser tidigare, närmare, tillsammans och samordnat utifrån barnets behov. Syftet med den samverkan som beskrivs ovan är att uppfylla definitionen och intentionen i en nära vård för barn och unga.

**Interpellation till Anna-Lena Danielsson (S),
hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande:**

VÄSTERBOTTEN

**Har Region Västerbotten rutiner för
efterlevandestöd i samband med suicid?**

När en människa tar sitt liv lämnas anhöriga och närstående i stor sorg och chock. Förlusten är ofta plötslig och traumatisk, och kan få allvarliga följder för den psykiska hälsan hos dem som blir kvar.

Därför är efterlevandestöd vid suicid en viktig del av det suicidpreventiva arbetet – både för att lindra det mänskliga lidandet och för att förebygga psykisk ohälsa eller självmord i de drabbades närhet.

I Region Gävleborg finns ett tydligt exempel på hur detta kan organiseras. Där har man etablerat en särskild funktion för efterlevandestöd vid suicid, vilket innebär att regionen tar ett samlat ansvar för att följa upp självmord och erbjuda konkret stöd till de närstående. Det är ett arbete som inte bara visar omtanke om de efterlevande, utan också kan bidra till att rädda liv.

Utifrån ovanstående ställer jag följande frågor till Anna-Lena Danielsson:

- Finns det idag en organiserad rutin för efterlevandestöd vid suicid inom Region Västerbotten?
- Om ja – hur ser det stödet ut, och hur säkerställs att efterlevande får det stöd de behöver?

Betty-Ann Nilsson (KD)
Ledamot regionfullmäktige

Regionfullmäktige

2025-09-23

RS 699-2025

Svar på interpellation nr 44-2025. Har region Västerbotten rutiner för efterlevandestöd i samband med suicid?

Nyligen har en läns gemensam suicidpreventiv strategi tagits fram och skickats ut för beslut i kommun och region. De övergripande målen är:

- Hälsofrämjande och förebyggande insatser samt tillgång till tidiga insatser för att minska antalet suicidförsök och fullbordade suicid.
- Att medarbetare inom kommunala och regionala verksamheter har adekvat kompetens för att kunna upptäcka, bemöta och behandla personer med suicidrisk.
- Att tillhandahålla en säker vård och omsorg vid risk för suicid.
- Att minska åtkomst till metoder och medel för suicid.

Ett kontinuerligt samarbete sker med Suicide Zero, som erbjuder kompetensutveckling till personal och allmänhet samt stödjer strategiarbetet. Region Västerbotten samarbetar också aktivt med kommunerna kring det suicidpreventiva arbetet, och arbetar utifrån uppdraget i överenskommelsen mellan SKR och staten kring psykisk hälsa och suicidprevention. En handlingsplan för psykisk hälsa och suicidprevention med fokus på samverkan mellan kommuner och region, baserad på den nationella strategin, är under utformning.

Det finns för närvarande ingen regionsövergripande rutin för efterlevandestöd i Region Västerbotten. Diskussioner pågår om huruvida en rutin enbart för regionen vore tillräcklig, eller om det krävs ett bredare samarbete liknande de rutiner som finns i andra län, där aktörer som polis, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård involveras. Att ta fram en läns gemensam rutin för efterlevandestöd ses som ett viktigt steg i det fortsatta suicidpreventiva arbetet. Det är dock nödvändigt att göra en bedömning och prioritering kring vilken ambitionsnivå Västerbotten ska ha.

I Region Västerbotten arbetar vi med frågan på olika sätt med det finns ännu inget samlat arbete inom regionen. Psykiatri i Skellefteå erbjuder efterlevandestöd och har tagit fram egna styrdokument för informationssamtal och uppföljande samtal. Det innebär att när en patient som haft kontakt med psykiatri avlider genom suicid, erbjuds de närstående ett initialt krissamtal och därefter fortsatt kontakt via mottagningen. Det finns en ambition att söka projektmedel för att starta ett pilotprojekt där psykiatri i Skellefteå kan utgöra en central ingång för alla fullbordade suicid, och därigenom förmedla stöd till efterlevande – inte nödvändigtvis via psykiatri, utan genom att fånga upp personer i kris och förmedla vidare till rätt instans, exempelvis en hälsocentral. En liknande modell som i Kalmar, eller för den delen Region Gävleborg, skulle kunna vara aktuell men anpassning krävs till den lokala organisationen. Västerbotten skiljer sig från Kalmar och Gävleborg både i fråga om kultur och storlek och det kan därför vara lämpligt att inleda ett försök i mindre omfattande skala.